

HUNDRA ORD

JULEN

ANTIGONE FÖRLAG

Hundra ord

JULEN

Förord av
FREDRIK SIWMARK CARLSSON

ANTIGONE FÖRLAG

E-publikationsutgåva

Antigone Förlag, Lund 2025
www.antigone.se
redaktionen@antigone.se
ANSVARIG UTGIVARE: Fredrik Siwmark Carlsson
GRAFISK FORMGIVNING: Fredrik Siwmark Carlsson

*

Hundra ord är en litteraturpublikation som främjar mikrofiktion på svenska.
www.hundraord.se

Medverkande författare

Adam Green
Amanda Edblad
Camilla Storbjörk
Carina Persson
Caroline Baptista Axelsson
Cecilia Bea
Charlotte Tollstén
Cornelia Dymling Almén
Dejana Miodrag
Erik Hallberg
Fanny Sinclaire
Fredrika Fabri
Hans Jonsson
Inga Stenlund
Jenny Hugosson
Johanna Samuelson
Johanna Sundin
Lise-Lotte Finell
Maddie Larsson
Moa Nordin
Monica Marken
Sigrid Jarn
Ullrika Häll-Lundgren
Victor Franke

Förord

av Fredrik Siwmark Carlsson

Det är julaftonsmorgon och jag är klarvaken så fort ögonen öppnas, såsom inför en resa, omedelbart sökande efter världen utanför fönstret. Det vita där borta – är det snö? Nej, bara sömntöcknets hägring. Asfalten är regngrå i år igen. Taken är nakna.

Upp och hoppa! I köket finns vörtbröd, griljerad skinka och senap. Jag känner en stolthet när jag breder ut det grovkorniga guldet över skinkan, eftersom det också är från Skåne. Brorsbarnen tömmer tallrikarna så snabbt de kan – de ska få öppna varsitt paket efter frukosten och försvinner snart ner på golvet. Köket fylls av ljudet av plastbilar som dras över stenplattorna och av pusselbitar som hälls ut ur sin påse.

Vardagsrumssoffan är klädd i rödvita filtar och kungsgranen bär girlanger av silver. Kevin är ensam hemma och gillrar fällor för den guldtandade tjuven och hans gänglige kumpan, men är ännu räddare för grannen som ser ut som en övervintrad SS-soldat i Hugo Boss. Men han är god, visar det sig, och Kevin klarar sig oskadd från alla faror. Det finns dock flera uppföljare, vilket får mig att undra: Hur lyckas föräldrarna glömma sin son så många gånger? Det vore nog något för Socialtjänstens handläggare att nysta i.

Klockan slår tre och familjen samlas i soffan. Den schackrutiga färgen visas på tv:n och någon utbrister: “En sån skulle man ha!” Men vad skulle man ha den till? Ett väggbräde för nattlig tristess, ett hyllningsrum för Bobby Fischer? Oavsett vilket, föredrar jag Kalles väckarklocka och restaurangen för förälskade hundar.

Strax efter tomteverkstaden besöker Kalle Anka djungeln. Han har fått malaria och hallucinerar bland träden. I den censurlösa versionen håller den illröda djävulsfågeln en snara runt halsen och

en pistol mot tinningen medan Kalle skjuter vilt omkring sig med ett automatgevär. Ring Sankt Göran! Ring Beckomberga! Kalle har fått psykos, han tar död på hela skogen.

När klockan slår fyra och Benjamin Syrsa och hans vänner har sjungit klart, byts den svenska kanalen ut mot en dansk. Där syns Kalle ännu en gång, men han heter inte Kalle, utan Anders, och han verkar hata sina barn för han avfyrar ismissiler mot dem och deras snöskulpterade slott. I Sverige får vi inte se dessa scener, för de är våldsamma och i Sverige tolererar vi inte sånt. Samtidigt vibrerar telefonen på bordet: ännu en skjutning i Södertälje. Men Gävlebocken har överlevt, så allt är som det ska. Julfirandet i Sagerska palatset kan fortgå.

När lussekatterna har lagt sig i magsäckens bädd för att vila, byts doften av glögg ut mot doften av köttbullar, brunkål och lax. Och så frestelsen – den ljuva frestelsen. Brödet och osten. Snapsen som ingen gillar men ändå dricker. Ris à la maltan som tystar oss alla, även barnen.

Matoset hinner knappt skingra sig förrän barnen skriker efter tomten. Mamma säger att hon behöver handla mer julmust och går ut ur huset, och smyger sedan in genom trädgården igen för att byta om på pappas rum. En stund senare knackar en varelse i tomtekläder på altandörren. Jag säger *varelse*, för hon bär en skräckinjagande plastmask över ansiktet som ska föreställa tomtens ansikte, men det är alldeles vanställt: ögonen är som två avgrundsdjupa hålor och munnen liksom rinner ner mot golvet, som om masken har smält ovanpå ett element. Barnen ser livrädda ut till en början, men när tomten säger deras namn på småländska (vår tomte är från Vimmerby), skiner de upp som midvintersolen:

"Det är vi!"

Paketen delas ut, ett efter ett, och när utdelningen till slut är färdig försvinner tomtevarelsen ut i decemberkylan igen. Den småländska stämman ersätts av ljudet av presentpapper som rivs sönder. Huset förvandlas till en lekplats.

Innan jag vet ordet av är det efter midnatt och trötthetен

sköljer över mig som en tung och ljummen våg. Tiden då midnatt utgjorde kvällens början är sannerligen förbi: tiden då juldagen var hemvändardagen, då julaftonsakvaviten byttes ut mot vodka Red Bull och vardagsrummets varmgula sken ersattes av Mejeriets mörka dimma. År efter år huttrade vi på nattklubbsterrassens trätrappa i takt till den dunkande musiken. Gladare än någonsin förr, trots kylan, för alla kände alla och alla var unga och berusade, och när man är ung och berusad finns det ingen vinter att tala om, för sommaren bor i ungdomens spritdruckna kropp.

Men nu är jag trött, så jag säger godnatt och går in på rummet och stänger dörren bakom mig. Det är mörkt: bara vägglampan är tänd. När jag var liten satt jag uppe i detta mörker och lekte med mina nya leksaker – tyst, så att mina föräldrar inte skulle märka att jag var vaken. Nu för tiden är böckerna mina leksaker, men jag behöver inte gömma mig längre. Det är en av vuxenlivets många förmåner.

Till sist, efter en lång dag, sluter jag ögonen och inväntar juldagen. Det sista jag ser innan jag somnar är skira flingor som långsamt singlar ner från skyn. Nästa gång jag slår upp ögonen, kommer gatorna vara vita. Och ännu en julafton kommer ha passerat.

* * *

Så ser min jul ut – åtminstone om jag komprimerar mitt livs alla jular till en enda. Det är förstås omöjligt att återge alla sinnesintryck som julen bär på i en så här kort text, men den skildrar i varje fall essensen av vad julen är för mig. För andra ser julen annorlunda ut: de har helt andra traditioner än jag. Men oavsett hur den ser ut, är de flesta nog överens om att julen väver starka minnesbilder som kan bestå resten av livet – eller åtminstone under en väldigt lång tid.

I den här antologin följer nu 24 texter – alla hundra ord långa – som skildrar julen på olika sätt: en text för varje dag i december fram till julafton. Jag hoppas att läsningen bidrar till att blottlägga de julkänslor som blomstrade under barndomen, och vill med de orden önska er alla en riktigt god jul.

1

Ringen

Moa Nordin

Östergötland passerade utanför fönstret. Snart skulle Elsa vara tillbaka i Stockholm, och då skulle hon behöva berätta för Oscar att hon blivit av med hans farmors ring. Hon hoppades att hon aldrig kom fram.

Tåget saktade in: *Linköping nästa*. En man med vitt yvigt skägg gick förbi henne och sedan ut på perrongen.

På bordet där han suttit, låg en röd ask.

– Hallå, du glömde…

Han hörde inte henne. Elsa plockade upp asken och skulle just springa efter honom, när hon såg sitt namn på locket.

Hon öppnade den. Inuti fanns ett guldigt föremål.

Men vad i…?

Där låg ringen.

Moa Nordin är en 25-årig tjej från Norrköping som arbetar som sjuksköterska och som älskar att skriva på fritiden.

2

Från år till år

Sigrid Jarn

Förra julen firade hon med två familjer. Hans var högljudd och energisk, hennes högtidlig och letargisk. Julafton var hektisk, men natten var bättre. Januari förlöpte utan den månatliga smärtan, och vid påsk var hennes föräldrar så förfärade att hon måste flytta hemifrån.

I september föddes en flicka som han inte ville kännas vid. Annie fick flickan heta. Hon döptes med bara sin mor som vittne.

Snöflingorna faller tätt utanför fönstret. Mor står med sin dotter på armen och en pepparkaka i andra handen. Telefonen plingar och Annie gnyr. Hjärtat sätter sig i halsgropen på mor – han har skrivit God jul.

Sigrid Jarn är en 23-årig författare med rötterna i Skåne. Hennes noveller har publicerats av Joelgårdens förlag, Whip Media, Skimra nu, Nohiding förlag och Hundra ord. Fantastik och familjerelationer är hennes hemmaplan. På sin hemsida, sigrid-jarn.se, publicerar hon veckans ord, skrivtips, uppdateringar och reflektioner om skönlitteratur.

3

Tomte på vift

Charlotte Tollstén

Äntligen skulle Rune träffa Gittans barn och barnbarn. Det pirrade i magen. Äntligen!

Värmen i radhuset gjorde Rune törstig. Barn överallt. Granen i vardagsrummet var nära att välta. Han hade blivit introducerad till drinkvagnen och gjorde några vändor dit för att stilla nervositeten. Plötsligt fick han instruktioner: i garaget vid parkeringen skulle det finnas kläder att byta om till och en julklappssäck.

Radhus på rad. Några barn vinkade i fönstret. Han klev in. Hoade. Satte sig med säcken på en stol. Hade de flyttat granen?

“God Jul, Filip”, läste han med sluddrig röst.

“Vem är Filip?” ropade en pipig barnröst.

Charlotte Tollstén är uppväxt i norra Dalsland men bor i Göteborg sedan många år tillbaka. Hon har skrivit dikter för byrålådan till och från sedan hon var i mellanstadieåldern. De senaste åren har hon gått flera kurser i poesi och kreativt skrivande på folkhögskola.

4

En hemlös jul

Victor Franke

Roger rättade till filtarna över benen. Han kunde inte känna sina händer längre. Han mindes hur han hade älskat julen under barndomen – men inte längre. Utan ett hem är julafton bara ännu en kall dag under en milsvid vinter.

Plötsligt stod en man framför honom. Under halsduken syntes en prästkrage.

– God jul, sa mannen. Om du gillar julmat, finns det gott om det inne i domkyrkan.

– Finns det värme?

Prästen log.

– Massvis.

Roger följde efter honom in i kyrksalen, där julens alla rätter stod uppdukade på ett bord. Hans ögon började tåras.

– Herregud. Det luktar precis som mormors kök gjorde.

Victor Franke är en 25 år gammal läkarstudent från Karlstad.

5

Allt handlar om julen

Johanna Sundin

Allt handlar om granen, julklapparna och maten. Barnens högtid, påstår de glatt. Glitter, musik och dofter. Lek, bak och skratt.

"Sluta", säger de när jag vill vara med. "Hon är för glupsk för sitt eget bästa", suckar de när jag vill smaka, leka och pynta. "Du förstör."

De är tillsammans, jag är ensam. "Ska du hålla på sådär får du gå ut." Ger mig ingen chans till alternativ.

När de sover passar jag på. Smakar det som glömts framme, det som katter "inte tål". Snurrar glitter runt kroppen, lite för hårt. Jag blir julen.

När de vaknar är julen död.

Johanna Sundin är en författare och skrivpedagog som är bosatt i Kilafors, Hälsingland. Hennes debutroman Konserten släpptes i somras, och fler romaner är på gång.

6

Busskön

Lise-Lotte Finell

Klockan är halv sju och mörkret förstärks av det disiga duggregnet som slukar upp allt ljus. Snön ligger som snorsträngar på gatan och isvattnet tränger in i skorna. Vi står tysta. En buss med upplysta fönster kör förbi oss utan att stanna. En man svär högt. Vi andra bara suckar och hoppar undan från vattnet som bussen skvätter upp.

Nästa buss bromsar in mjukt och öppnar upp dörrarna. En doft av värme slår emot oss. Busschauffören har glitter i håret och bjuder på pepparkakor ur en plåtburk.

– God jul, säger han på bruten svenska.

Jag märker att jag äntligen ler.

Lise-Lotte Finell skriver dikter och noveller. Hon har precis kommit ut med diktsamlingen "Att hejda tiden" på Fri Press förlag, där hon också finns representerad i antologin "Resiliensen – en skön antologi om naturens och människans förmåga att återhämta sig". Hennes noveller har publicerats i olika tidskrifter, till exempel Brödtexten.

7

Skorstensfallet

Erik Hallberg

Midvinternattens köld piskar medan vi värmer oss kring den öppna spisen. Det gångna årets synder har gjorts bot, ett generöst bidrag till både kollekten och till fattighuset – allt för att köpa oss fria.

Så till vår lyx, vårt dekadenta frossande, inväntande gåvobringaren med allt vi önskar och inte behöver, det överflöd som vi så skenheligt försökt köpa oss fria från.

Till vår förvåning när solen satt sig och offergåvorna i farstun förtärts brakade skorstenen samman. I rök och damm av ved och lera stod där ej stövlar utan klövar och horn och vetskapen att nästa år ej skulle bli gott.

Erik Hallberg är skräckförfattaren som lärde sig att skriva och gick från att skriva förskräckligt till att skriva något som faktiskt är läskigt. Han har tidigare publicerats i tidningen Makaber, gett ut en novell hos Belvida Bell förlag samt medverkat i en indisk skräckantologi.

8

Julepos

Monica Marken

Snön knarrade bistert under stövlarna och ljuset var så flyktigt, att det endast tycktes blinka till som en vilsen stjärna på himlavalvets välvda tak, när tomten kom gåendes med säcken fylld med klappar.

Genom fönstret skymtades mor, med förklädet nogsamt virat runt livet, griljerandes skinka. Barnen kivades oupphörligen framför den ljusförsedda granen, medan tallbarsdoften blandade sig med glöggen och inläggningarna med sill.

Tomten smög försiktigt över tröskeln och bjöds även han till bords. Denna överdådiga kavalkad av väldoftande småkakor och julpynt, etsade sig fast i minnet hos lille Algot, som hädanefter skulle komma att minnas sin barndoms jular med vördnad.

Monica Marken är utbildad till socionom, med inriktning till kurator, samt filosofie magister i socialt arbete. Monica, vars stora passion är att skriva, helst utomhus under himlens tak, kommer från Östersund och har skrivit diktsamlingen Orden Är Luften Jag Andas samt medverkat i flera novellantologier.

9

Midvinternatt

Johanna Samuelson

Han vurpar gång på gång. Den här gången lossnar ena skidan. Elljuset skiner på spåret, trycker undan det bottenlösa mörkret.

Erik är usel på skidåkning. Men vintertid finns det inget annat sätt att ta sig ut till stugan, de sista kilometrarna ligger dessutom bortanför spåren.

Hit tar han sig varje år. Julmiddagarnas gemenskapskrav gör honom nervös. Alltså flyr han ut i ensligheten. Omfamnar ensamheten.

Erik reser sig mödosamt upp, ryggsäcken tynger. Han klickar i skidan.

När han lyfter blicken ser han till sin förvåning att stugan lyser som en fyr i fjärran. Sakta glider han ut på iskristallernas vita vintervågor.

Johanna Samuelson har bott utomlands större delen av sitt liv men flyttade hem till Sverige för några år sedan och bor nu i en liten by i nordvästra Skåne. Hon började skriva under pandemin och har sedan dess fått ut ett antal noveller i olika novellsamlingar.

10

Den förkläddes sång

Adam Green

En lykta skiner över klarälv,
Genom mörkret skymtar ljus.
En vandrare i sliten rock,
och hjärta utan hus.

Vid eldens höga lågor,
förvrids en gammal sång.
En farande i fjärran,
låter döden få sin gång.

Han stiger upp mot torpet,
elden dör i spiseln bort.
Det darrande jule-Folket,
öppnar dörren opp.

En ålderns man med lyte,
som synar det han inte ser.
”Här har ni allt glömt bort mig,
nu glömmer ni aldrig mer.”

Så ser nu jule-folket,
vem som vid spiseln står.
den förklädde har besökt dem,
efter alla dessa år.

Och det sista jule-folket,
följer det fornas spår

Adam är en skribent från Värmland, som i sitt skrivande utforskar det som varit, är och alltid förblir.

11

Hyacinten

Carina Persson

Utanför receptionen yrde snöflingorna runt i luften. Jag hade mobilen beredd. Sjukhuset skulle meddela provresultaten denna dag.

Inköpschefen kom gående mot receptionsdisken. Inte snabbt ut till en taxi, ingen datorväska. I stället höll han i en hyacint.

”Den här är till dig”, log han. ”Du är alltid så trevlig när man går förbi.”

”Vad glad jag blir!”

Han sträckte hyacinten över receptionsdisken.

”Hoppas att snön stannar kvar över julhelgen”, svarade han och vände sig om.

”Ja, verkligen.”

Jag ställde hyacinten bredvid mig. Andades in dess doft. Samtidigt kom signalerna från mobilen och snöfallet blev intensivare. Flingorna slöt sig tätt ihop.

Carina Persson har varit fascinerad av berättelser – både att uppleva andras och skapa egna – sedan en barndomsvän lärde henne att läsa när hon var fyra år. Hon har gått utbildningar i skönlitterärt skrivande, medverkat i novellantologier och fått artiklar publicerade i magasin och dagspress.

12

Julvärme

Ulrika Häll-Lundgren

Almanackan visar 24 december, men termometern säger +35° och den fuktiga värmen skapar ett fint skikt av svett som täcker huden.

Granen är klädd och adventsljusstaken pryder sin plats i fönstret, men den klibbiga hettan förtränger minsta uns av julstämning. Tomtarna står uppställda, stora som små, alla med tjocka vinterkläder och luvor i stället för badshorts och solglasögon.

Omöjligt att föreställa sig överbelamrade julbord, rykande glögg eller tända värmeljus, när det enda jag vill är att ligga vid en pool och äta glass.

I sociala medier syns vänner i vinterkläder och snöiga landskap, men Down Under är även julafton uppochner.

Ulrika Häll-Lundgren bor och jobbar i Australien och skriver gärna texter på fritiden, framför allt noveller. Hon börjar numera vänja sig vid att fira jul på sommaren, men brukar känna mer av en julstämning i juli, när Australien har vinter och det är mörkt och kyligt att kliva upp på morgonen.

13

Elva nätter före jul

Fanny Sinclaire

Havsvinden blåste hårdare än vanligt genom Syrakusas ödsliga kvarter. Morgonsolens löfte om en fruktbar dag var på väg att brytas.

Genom åren hade Lucia vandrat stadens smala stengator, där hon hjälpt de behövande och de som led. Hon bar sin tro som ett ljus i mörkret och visade barmhärtighet mot människorna omkring sig. Nu stod hon i eftermiddagens kalla sken, med ett svärd tryckt mot halsen.

– Överge din tro, kätterska.

Men Lucia tittade bara ut mot folket som hon bistått genom livet. I sin sista stund bad hon Herren att vara med dem, och kände sedan stålet skära genom huden.

Fanny Sinclaire är en 25-årig lärarstudent som bor i skånska Södra Sandby.

14

För freden på jorden

Inga Stenlund

I mörkaste natten, skaran av ljus,
i kallaste vintern, värmande hud.
Om frihet för fångna kommer ett bud,
för freden på jorden, ett barn ifrån Gud.

I mörkaste natten, ett barn sjungs till ro,
i svåraste tiden, önskan om tro.
Till lugnet och friden byggs en bro,
för freden på jorden, frön måste gro.

I mörkaste natten, stjärnan i brand,
i hårdaste striden, en hjälpande hand.
Ur kärlekens händer, Guds överflöd,
för freden på jorden delas ett bröd.

För freden på jorden möts mänskor i bön,
för freden på jorden rivs murarna ner.
I julnattens stillhet väcks hoppet om fred.

Inga Stenlund bor i Uppsala och skriver mestadels psalm- och vistexter. Hon har översatt text för körsång, bland annat Johannespassionen av J. S. Bach. Hennes diktsamling Karnevaldansen och Sorgekransen består av två sonettkransar.

15

Jul på landet

Hans Jonsson

Morgon. Julfirarna samlades i urgamla gården. En nyhuggen gran bars in, kläddes men välte. Barna skrek, skojade, skakade klapparna, gissade. Ute skapades snöänglar.

Kväll. Adventsvisor, fiolspel, danslekar. Bönderna Cartwright, tomtebloss. Gammelfarfar bar ut mammas julgröt, ropade: "Jätteladdning risgröt! Varsågoda, alla gårdstomtar, troll, vittra och skogsrån!"

Sen kväll. Äldsta gårdstomten talade och sade: "Gammelfarfar känner säkert till vår stora släktträff. Jag fyller själv trehundra årsringar. När vi skött om gårdens djur och husfolket somnat, börjar vi fira i stallets strå."

Natt. Gamla trollmor med Mona Lisa-leendet viskade: "Kom ihåg Marias grabb. Ganska bortglömd nuförtiden."

Sakta föll tusentals lapphandskar över den månbelysta byn.

Hans Jonsson är en pensionerad bibliotekarie, född i Västerbotten men numera bosatt i Ångermanland. Han skriver noveller som har publicerats i DAST Magazine och i Kvällsstunden. Under utbildningen till bibliotekarie arbetade han tidvis med översättningar åt bokförlaget Forum i Stockholm.

16

Nästan där

Cecilia Bea

Det värker i axeln och skaver i hälen. Det kliar under mössan där fukten samlas innan svetten rinner nerför pannan. Vinden skär genom tunna kläder på det sätt den bara gör när man burit för mycket, för länge.

Grinden knarrar när den slår igen. Tjocka snöflingor singlar ner och smälter på marken, på gruset, på ljusslingorna kring dörrkarmen. Händerna darrar när de fattar tag om säckväven och lyfter.

Det lyser i köksfönstret där barnen trycker sina ansikten mot glaset. Smittsamma leenden och pekande fingrar. Dundrande små fotsteg fram till dörren som öppnas.

Jag skrattar djupt och stiger in i värmen.

Cecilia Bea projektleder, sjunger och låtskriver. Nu arbetar hon på sin magisk-realistiska debutroman om förrädiska skuggor och honungsdoftande hav.

17

Bränn marsipangrisen, vaska glöggen

Amanda Edblad

Släck alla ljus. Vaska glöggen i diskhon. Du är kommen, men alldeles för sent. Bränn marsipangrisen och göm julgranen. Det är ingen idé att fira längre. I alldeles för många dagar har jag väntat. Väntat på att du ska visa ditt fantastiska tryne. Ett år tog det innan jag ens såg en glimt av dig. Jag vill gråta men nu är du äntligen här. Det finns ingen mening att bråka över din utgång i fjol. Låt de andra ljuda sitt missnöje och kliv fram med ditt varma ljus. Kom nu fram, du älskade jul. Jag har väntat alldeles för länge.

Amanda Edblad är en teknikstudent från Stockholm med lite för mycket fritid. Litterära meriter består enbart av erfarenhet som fötts i tristess och hobbyförfattare.

18

Julvetten

Jenny Hugosson

De springer som vettvillingar, dessa människor. Fladdrar runt som ljuslågor en stormig natt. Sliter upp granar ur marken, hänger glitter som för att dölja skulden. Jag sitter här, stilla, gömd bakom saker de glömt att de har, och minns när de ännu tackade jorden för grödorna. Nu tackar de bara varandra. De talar om frid men stressar värre än skrämda hönor i hägn. Jag stjäl små prylar ibland, men bara för att få se dem springa lite till. De tror att det är de själva. Men det är jag, som försöker påminna dem om vem som egentligen vakar över julen.

Jenny är en hypnoterapeut från västkusten som är svag för både musik och magi. Aldrig offentligt publicerad, men drömmen lever. Hon skriver just nu på en fantasyserie. Det är oftast texter om människor och väsen i gränslandet mellan verklighet och myt, där mörker och eftertanke gärna får vara delaktiga.

19

Familjejul

Camilla Storbjörk

Hon rör runt i fem små glas. Det sjätte står orört. Fyller på glögg. Cyanid är smaklöst, men ändå.

Hon bjuder fram fem små glas. Det sjätte är hennes.

Sex små glas höjs, djupröd juldryck gnistrar i adventsljusens sken. Hennes förstfödde blir högtidlig – när samlades alla senast?

Hon vet.

Djupröd juldryck fyller barns och barnbarns strupar. Cyanid är smaklöst, men snabbverkande. Den lilla faller först.

Förvåning och rädsla, det blir stökigare än hon tänkt sig. Den sista hinner till hallen.

Kroppar är tunga och gamla armar svaga, men barnen är lättare och källartrappan går neråt.

Snart julafton. Inte ensam.

Familjejul.

Camilla Storbjörk har gått Jakobsberg Folkhögskolas skrivlinje, och allt hon skriver blir förr eller senare skräck. Hon vill påminna om att vi ska ta hand om varandra under julen – man vet ju aldrig vad som kan hända.

20

Jultiden

Caroline Baptista Axelsson

Stjärnan återvänder
full av glädje och sång
Sorgen drar sig tillbaka
Ljusen ler
Smärtorna bleknar
Klockorna ringer
Festligt pysslande
Barnet är pånyttfött!
På linneduken
nattvardens storslagenhet
Men det finns de
med en blick av ensamhet
där tystnaden avslöjar
välsignelsernas uteblivande
Drömmarnas Jul är den
som du föreställer dig,
känner i hjärtat
och delar i solidaritet
Kära jultomten,

om släden redan är full,
tar jag gärna SWISH!
På en magisk natt som denna
kommer jultomten att göra
ett särskilt stopp
vid ditt hem
och lämna kärlek
Jag tror på Gud, jultomten,
alver, änglar och demoner,
men framförallt tror jag på DIG!

Caroline Baptista Axelsson är född i Brasilien, men har bott i Sverige i 47 år. Hon är utbildad industridesigner och har bland annat arbetat som handläggare på lantmäteriet, statstjänsteman och tolk. Hon har givit ut några böcker på olika språk, och är numera pensionär och jobbar hemifrån som telefontolk. Hon vill aldrig gå i pension fullt ut.

21

Grundsmaker

Fredrika Fabri

"Smaka lite", säger mormor. Hon har hörapparater. Tunna slangar som kopplar ihop delen bakom örat med den hudfärgade proppen i hörselgången.

Den salta sillen ligger framför mig på tallriken. Ögonen är kvar, blicken grumlig och inåtvänd.

"Du skall äta den hel", säger mormor. Jag försöker ändå med bordskniven. Den är seg. Det är svårt att skära genom fjällen och ryggraden.

Försiktigt lyfter jag den i stjärten. Känner lukten. Den lilla kroppen är stilla. Den skall aldrig mera simma i havet.

"Visst smakar det", säger mormor. Jag nickar. I handen gömmer jag någonting, inrullat i min servett.

Hon ser dåligt också.

Fredrika Fabri är en läkare boende i Stockholm som skriver på sin fritid. Hennes texter har publicerats i bland annat Tidningen Skriva, Horisont samt i Hundra ord-antologin SKOGEN.

22

Kistan

Cornelia Dymling Almén

Han skulle aldrig ha krupit ner i den gamla kistan, men han gjorde det för barnen. I år skulle tomten göra annorlunda entré. Dessvärre slog låset till kistlocket igen och han blev sittande där inne i mörkret med krökt rygg, tomtedräkt och skägg.

Paniken när han ropade men ingen hörde. Stoj och stim och stök i köket överröstade hans alltmer desperata knackningar. Om inte hans hustru till sist börjat undra var han tagit vägen, letat efter honom och hört ljud från kistan, hade julen slutat så fasansfullt makabert att barnen aldrig någonsin igen skulle ha velat se åt en tomte.

Cornelia Dymling Almén skriver i novellform, och är publicerad i antologin Noveller (Ekström & Garay, 2021). Hon tycker om att vända och vrida på och leka med ord. Just den här korta novellen har inspirerats av en sann historia som hon i barndomen hörde sin morfar berätta.

23

De sista pepparkakorna

Maddie Larsson

Hon var livrädd. Låg i sin säng och skakade. Knäppte händerna och bad att tomten inte skulle komma. Mamma sa att tomten alltid ser allt. Han visste när barn ljög, även om det bara var lite. Han visste när de smög upp på natten, när de åt den sista pepparkakan. Och nu var det natten då han skulle komma ned genom skorstenen och ta hennes pepparkakor.

Hon drog täcket över huvudet, försökte hålla andan. Det knakade i golvet. En röst hördes från dörröppningen.

“Du åt väl inte den sista?”

Där stod hennes lillebror.

“För mamma sa att jag fick resten.”

Maddie Larsson är en erfaren ledare och utbildningsutvecklare med en stark passion för djur och människor. Hon kombinerar affärsmässighet med värme och har över 20 års erfarenhet av ledarskap, försäljning och utbildning. På fritiden tränar hon hundar och fiskar.

24

Julaftonsmorgon

Dejana Miodrag

Det är julaftonsmorgon och jag längtar redan efter Kalle Anka. Men det är inte samma sak som att stå i Guds hus och sjunga om Jesu födelse, säger jag till mamma.

Fortfarande iklädd pyjamas slevar jag i mig risgrynsgröt med kylskåpskall saftsås. Mamma suckar. Hon säger att hon inte kan tvinga mig att följa med. Jag ger mig själv en mental high five och sörplar i mig det sista ur tallriken.

Det är först när dörren stängs som det slår mig att jag kommer vara ensam hemma hela morgonen…

Gröten lägger sig som en hård klump längst ner i magen.

Dejana är en skribent från Helsingborg som just nu arbetar på sin första roman.

HUNDRA ORD

ANTIGONE
FÖRLAG